

MINISTERUL PENTRU MEDIUL DE AFACERI,
COMERȚ ȘI ANTREPRENORiat
Departamentul de Comerț Exterior

ÎNDRUMAR DE AFACERI

Cuprins

1. Profil de țară
2. Economia R. A. Egipt
3. Constituirea societăților și reprezentanțelor comerciale
4. Sistemul de taxare și de comerț
5. Programe destinate mediului de afaceri
6. Relațiile economice româno-egiptene
7. Târguri și expoziții internaționale importante organizate în R. A. Egipt
8. Instituții și organizații economice în R. A. Egipt - date de contact
9. Evenimente economice importante organizate în Egipt
10. Alte informații utile
11. Biroul de Promovare Comercial-Economică și Ambasada României în R. A. Egipt - date de contact

1. Profil de țară

Republica Arabă Egipt este situată în nord-estul continentului african, la locul de întâlnire cu Asia și intersectarea unor importante drumuri comerciale, fiind mărginită la nord de Marea Mediterană și la est de Marea Roșie și Golful Aqaba.

Egiptul este traversat de la sud la nord de fluviul Nil, de-a lungul căruia se desfășoară și principalele activități economice.

- ❖ Șeful statului : Abdel Fattah El Sisi (8 iunie 2014);
- ❖ Primul ministru : Moustafa Madbouli (07.06.2018);
- ❖ Suprafață: 1.002.000 milioane Km², din care numai 3,5% din total terenuri arabile;
- ❖ Populația: 97 milioane (2019, est.);
- ❖ Rata creșterii demografice: 2% pe an; 58% din populația țării este sub 25 de ani, iar 41% se înscrie în grupa de vârstă 15 - 39 de ani;
- ❖ Capitala: Cairo (circa 20 milioane locuitori, la care se adaugă circa 2 milioane navetiști și alte 2 milioane persoane sosite din motive economice în Capitală după 25 ianuarie 2011);
- ❖ Alte orașe importante: Alexandria, Ismailia, Tanta, Assiut, Helwan, Fayum, Port Said, Suez și Damietta. Un interes economic deosebit îl reprezintă orașele industriale nou înființate în cursul ultimilor 20 - 30 de ani în zone deșertice, pentru a nu prejudicia terenul agricol cultivabil din Valea și Delta Nilului, precum 10th of Ramadan City sau 6th of October City, care concentrează un potențial economico-industrial deosebit;
- ❖ Limbi vorbite: arabă (limba oficială), engleza și franceza larg răspândite;
- ❖ Religia: musulmani (90-92%), creștini - de confesiune coptă (8-10%);
- ❖ Moneda națională: Lira egipteană (LE). Rata de schimb oficială este fluctuantă. În septembrie 2019 1 USD = 16,30 LE;
- ❖ Clima: subtropicală;
- ❖ Ora locală: GMT + 2 ore;
- ❖ Orar de lucru: băncile în general 8:30 - 16:00
 - ✓ Instituțiile guvernamentale, de regulă 8:30 - 14:30
 - ✓ Magazine comerciale 10:00 - 22:00

Elemente politice și sociale

La 25 ianuarie 2011, în Egipt s-a declanșat o amplă mișcare de revoltă populară împotriva regimului președintelui Hosni Mubarak. Protestele au condus la prăbușirea regimului Mubarak după 30 de ani de deținere a conducerii. Puterea a fost preluată de Consiliul Suprem al Forțelor Armate, căruia i-au revenit atribuțiile prezidențiale, stabilindu-se organizarea de alegeri legislative în perioada noiembrie 2011 - martie 2012 și prezidențiale în luna iunie 2012.

La finele procesului electoral, Mohamed Morsi a fost declarat președinte al țării în cursul lunii iulie 2012. În luna august 2012, președintele Morsi a demis Consiliul Suprem al Forțelor Armate, preluând de facto atribuțiile Consiliului iar la 22 noiembrie 2012 a emis decrete “constituționale” în baza cărora dobândește imunitate absolută și puteri legislative depline.

La 3 iulie 2013, pe baza unei largi susțineri populare și pe fondul prăbușirii situației economice, sociale și securitare, armata egipteană l-a îndepărtat de la putere pe Mohamed Morsi, care a fost reținut, și a numit un președinte interimar (Abdelfattah El-Sisi) și un guvern interimar.

Foaia de parcurs anunțată de armata egipteană imediat după răsturnarea președintelui Morsi prevedea încheierea noii perioade de tranziție până la sfârșitul anului 2014. Această tranziție care includea alegeri prezidențiale, elaborarea constituției și noi alegeri parlamentare, s-a realizat integral cu o întârziere de un an. Procesul electoral parlamentar s-a desfășurat în două faze, în luna octombrie și luna noiembrie 2015. Noul Guvern egiptean, condus de primul ministru Sherif Ismail a fost instalat la sfârșitul anului 2015.

La sfârșitul lunii martie 2018 au avut loc alegeri prezidențiale, actualul președinte egiptean câștigându-le cu un procent covârșitor al voturilor exprimate (41,05% din electorat) de 97,08%.

2. Economia R. A. Egipt

După înlăturarea regimului Mubarak, în ianuarie 2011, economia Egiptului s-a confruntat cu o serie de fenomene complexe datorate mișcărilor sociale, schimbărilor politice și amenințărilor de securitate. Cu un nivel al creșterii de 2-3% în perioada 2011 - 2015, economia egipteană s-a situat mult sub potențialul de dezvoltare, chiar dacă a beneficiat de ajutorul financiar de peste 25 miliarde dolari SUA al țărilor din Golf, acesta fiind orientat de către autorități cu precădere spre consum. În general, sectoarele economice care au performat în această perioadă, au fost cel petrolier, comunicațiile și construcțiile, celelalte înregistrând creșteri mici sau chiar stagnare.

Începând din a doua parte a anului 2014, guvernul egiptean a întreprins o serie de reforme structurale pe termen mediu, în încercarea de a atrage investiții locale și străine pentru revigorarea economiei în vederea susținerii unei creșteri solide a acesteia. Gradual, au fost făcute unele modificări la legea investițiilor, a fost redus nivelul taxei pe profitul individual și cel corporatist, au fost reduse subvențiile pentru combustibili și energie electrică, iar una din cele mai importante a fost introducerea, în luna septembrie 2016, a taxei pe valoarea adăugată (TVA), la un nivel de 13%, iar din 2017 la nivel de 14%.

Pentru a face față problemelor economice actuale, Egiptul a reluat negocierile cu Fondul Monetar Internațional (FMI), după o întrerupere de patru ani, ajungând în luna august 2016 la un acord inițial de finanțare în valoare de 12 miliarde dolari SUA, pe o perioadă de trei ani, în cadrul unui program de susținere a reformelor economice. Acordul a intrat în vigoare în luna noiembrie 2016, când a fost transferată prima tranșă de 2,75 miliarde dolari SUA, și

cuprinde monitorizarea economiei egiptene privind realizarea reformelor care vizează dezechilibrele structurale: liberalizarea cursului monedei naționale, realizată la 3.11.2016 și care a condus la devalorizarea acesteia cu circa 110%; reducerea subvențiilor la combustibil și energie electrică (proces început în 2016); introducerea TVA (realizată în septembrie 2016); controlul asupra nivelului salariilor din sectorul public; creșterea nivelului de colectare a taxelor la 13,2% din PIB; îmbunătățirea climatului investițional prin aprobarea legii falimentului (realizată) și aprobarea unei noi legi a investițiilor (în curs de finalizare la nivel de executiv) etc. Reformele urmăresc reducerea deficitului bugetar în următorii doi ani la 8,5% față de 12,2% în prezent, a datoriei publice la 98% din PIB de la 100%, reducerea ratei inflației la un nivel de 7% la sfârșitul perioadei de derularea programului FMI (2019).

Unul din factorii care marchează situația actuală și evoluția viitoare a societății și economiei o reprezintă populația Egiptului, care a depășit 90 de milioane și care, pe de o parte, afectează performanțele economiei prin alocarea de resurse din ce în ce mai mari pentru satisfacerea nevoilor acesteia (hrană, apă, locuri de muncă, educație, asistentă medicală, locuințe, etc.) dar care, pe de altă parte, reprezintă un factor de dezvoltare a acesteia în condițiile în care sunt create sisteme și programe educaționale eficiente adresate tinerilor.

Nivelul de trai al populației este foarte scăzut. Potrivit datelor publicate Agenția Centrală de Mobilizare Publică și Statistică, 45% dintre egipteni (din totalul de aproape 100 milioane) trăiesc sub pragul de sărăcie (2 USD/zi) iar jumătate din aceștia cu numai 1 USD/zi.

Liberalizarea cursului de schimb a fost considerată ca esențială pentru îmbunătățirea competitivității externe, atragerea investițiilor străine, asigurarea dezvoltării economice și crearea de locuri de muncă.

Investițiile străine directe au cumulat un total de numai 3,8 miliarde USD în anul fiscal 2012/2013 și 4,1 miliarde USD în 2013/2014, față de anul 2008/2009, când au atins 8,1 miliarde USD și 2009/2010 când au fost 6,8 miliarde USD. În anul fiscal 2015/2016 FDI au fost 6,9 miliarde USD, iar în 2016/2017 au fost de 7,9 miliarde USD.

Guvernul Egiptului a întreprins o serie de reforme juridice și administrative, în ultimii doi ani, în încercarea de a atrage investiții locale și străine pentru a revigora economia afectată de patru ani de frământări sociale. Astfel, la începutul anului 2015, a emis o nouă lege a investițiilor prin care a instituit un „one-stop-shop” pentru a facilita procedurile privind deschiderea de afaceri, a redus nivelul taxei pe profitul individual și cel corporatist și investiții, a redus subvențiile pentru combustibili și energie electrică și a devalorizat lira egipteană. De asemenea, pentru investiții se pot aplica prețuri reduse la energie, posibilitatea rambursării parțiale a costurilor utilităților, acordare gratuită sau cu prețuri reduse a terenurilor pe care se realizează investiția. Pentru a beneficia de aceste facilități, proiectele de investiții trebuie să îndeplinească anumite reglementările specifice.

Se pregătesc, de asemenea, noi reforme care includ, procedura de faliment simplificată, legea companiilor, amendamente la legea pietelor de capital, o nouă lege a asigurărilor etc.

Cu toate acestea, cadrul legal nu oferă, încă condiții (foarte) favorabile pentru ca investitorii străini să realizeze proiecte importante în Egipt. Se discută de peste 20 de ani de

necesitatea reformării esențiale a politicii de investiții dar, până în prezent, aceasta nu a avut loc iar mediul investițional a rămas imprevizibil.

Unul din aspectele care caracterizează mediul investițional incert este și existența unui volum mare de arierate restante către companiile petroliere străine, situat în decembrie 2016 la un nivel de peste 3 miliarde dolari SUA.

Detalii privind atractivitatea Egiptului pentru investițiile străine pot fi obținute de pe site-ul web: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/egypt>

Piața de capital este organizată sub forma bursei de valori „Cairo & Alexandria Stock Exchanges” (CASE), membru cu drepturi depline a Federației Mondiale a Burselor.

Agricultura contribuie cu aproximativ 11,9 % la PIB-ul țării. Principalele culturi agricole valorificate la export sunt: bumbacul (în scădere, datorită prețurilor ridicate), legumele, fructele, orezul și ingredientele alimentare. Cultivarea cerealelor este larg răspândită, dar producția rezultată nu reușește să satisfacă decât jumătate din necesarul de consum intern, completarea făcându-se cu importuri, în special pentru grâu, porumb, tutun, cafea, ceai, fasole, linte, ulei.

Legat de agricultură, o mare cerere la import se înregistrează la îngrășămintele chimice, unde producția autohtonă acoperă numai 2/3 din necesar.

Sectorul industrial, având o structură diversificată, a beneficiat de investițiile țărilor bogate din Golf și de forța de muncă locală, ieftină și abundentă. Ponderea industriei manufacturiere în PIB este de 16,6%. Egiptul este principalul producător regional de metale în formă primară și prelucrată, produse chimice, vehicule, produse farmaceutice, textile, confecții, produse electrotencnice.

Sectorul textile - îmbrăcăminte este paradoxal unul din sectoarele productive care depinde de import datorită prețurilor ridicate ale fibrelor de bumbac produse în țară. Subsectorul bumbacului și al produselor din bumbac este “coloana vertebrală” și principala sursă de avantaj comparativ, cu o producție valorică de circa 20 mld. EGP. Egiptul este principalul exportator african și al 2-lea exportator din întreaga zonă Africa și Orientul Mijlociu de textile și îmbrăcăminte către SUA. Sectorul public deține 90% din filaturile de bumbac, 60% din țesătorii și 30% din producția de articole de îmbrăcăminte.

Din punctul de vedere al **industriei cimentului** Egiptul este cel mai important producător regional, cu o producție anuală de 40 milioane tone, realizată în cele 15 fabrici în funcțiune, controlate în proporție de 70% de capitaluri străine (Lafarge, Mexico Cement și Italcement). Suez Cement este principalul producător (7,85 mil. tone/an), urmat de Egyptian Cement Co și Assiut Cement. În ultima perioadă se remarcă dificultăți în creștere în producția egipteană de ciment pe fondul întreruperilor frecvențe de alimentare cu gaze și păcură a fabricilor dar și a grevelor.

Sectorul metalurgic. Egiptul produce bare utilizate în construcții (domină piața, cu o capacitate de peste 6 mil.tone) și tablă (capacitate 2,8 mil. tone și 3 producători) utilizată în industria automobilelor, construcții, produse de larg consum. Se importă deșeuri din fier și țagle.

Industria autovehiculelor este reprezentată, în principal, de liniile de asamblare de autovehicule și producția de componente (piese de schimb). La nivelul anului 2012 existau 17 uzine pentru producția de autovehicule, cu 27 de linii de montaj pentru autoturisme, autobuze și camioane, la care se adaugă 300 de fabrici producătoare de componente și piese de schimb. Repartizarea pe categorii de autovehicule indică următoarea structură a industriei de resort în 2015: 76% autoturisme; 17% autocamioane; 7% autobuze.

Dacă în 2004 producția locală de autovehicule totaliza circa 73 mii unități, în 2012 această a fost de 84 mii unități. În anul 2017, producția de autovehicule se situează la un nivel de circa 100.000 unități.

Autoritățile de la Cairo intenționează să revitalizeze această industrie în următorii cinci ani, prin atragerea de investiții străine care să participe atât la asamblarea de autovehicule, dar și la creșterea capacităților industriale de producție componente, vizând atingerea unui procent de peste 60% de componente locale în produsul finit.

În prezent, în domeniul pieselor și componentelor auto activează 370 de firme egiptene.

Sectorul financiar - bancar - asigurări

Au fost emise o serie de acte normative de reglementare în domeniu:

- ✓ Lege privind aprobarea și modificarea datelor de depunere a bilanțului;
- ✓ Decret Prezidențial privind admiterea Egiptului ca membru al “Convenției Internaționale privind simplificarea și armonizarea procedurilor vamale”;
- ✓ Decizie Băncii Centrale a Egiptului privind amendarea Legii privind organizarea și funcționarea “Federației Băncilor Egiptene”;
- ✓ Decizie privind impozitarea cu 85LE/tonă la export a cimentului inclusiv clinkerita;
- ✓ Decizie privind introducerea și calificarea profesiei de “Market Maker” pe piața de capital;
- ✓ Decizie privind reglementarea pe piața de capital a companiilor nelistate la Bursă;
- ✓ Decizie privind modificarea Legii asigurărilor în ceea ce privește activitatea de asigurare și re-asigurare a companiilor;

Sectorul bancar

În anul 2003 a intrat în vigoare nouă Lege a băncilor și regimului de schimb valutar, cele mai importante elemente ale acesteia fiind:

- ✓ Banca Centrală a Egipt este persoană juridică dependentă de președintele R.A. Egipt și controlează funcționarea celorlalte bănci;
- ✓ Capitalul băncilor egiptene trebuie să fie de cel puțin 500 milioane LE (emis și subscris în totalitate), iar cel al filialelor băncilor străine care operează în Egipt de cel puțin 50 milioane USD, sau echivalentul sumei în alte valute;
- ✓ Băncile sunt libere să decidă cu privire la prețurile și dobânzile practicate în cadrul operațiunilor curente;
- ✓ Băncile își pot încheia activitățile doar după obținerea aprobării Băncii Centrale;
- ✓ Cetățenii egipteni și străinii pot deține orice procentaj din capitalul băncilor. Totuși, deținerea a mai mult de 10% din capitalul emis al unei bănci, sau orice alt procentaj care dă dreptul de control asupra băncii, trebuie să fie autorizată de Banca Centrală;

- ✓ Banca Centrală are dreptul de a anula înregistrarea băncilor și filialelor băncilor străine care operează în Egipt dacă acestea contravin Legii băncilor sau dacă adoptă politici care dăunează interesului economic general sau interesului deponenților sau al acționarilor;
- ✓ Secretul operațiunilor bancare este garantat, cu câteva excepții, inclusiv obligația băncilor de a furniza informații în urma unei decizii judiciare sau arbitrale, sau dacă acest lucru este prevăzut în Legea prevenirii spălării banilor;
- ✓ Persoanele private și juridice egiptene au dreptul de a păstra valuta străină deținută în bănci și pot încheia tranzacții locale și externe prin intermediul acestora. În trecut, au existat anumite restricții cu privire la dreptul exportatorilor egipteni de a păstra totalitatea încasărilor din exporturi în valută străină și, chiar dacă aceste restricții au fost anulate de noua Lege a băncilor, nimic nu împiedica guvernul de a le reintroduce în viitor, dacă se va considera necesar;
- ✓ Vânzările și cumpărările în interiorul țării (pentru mărfuri sau servicii) trebuie să fie efectuate în valută națională (LE), iar cursul de schimb al acesteia față de valutele străine este determinat de valorile de piață, conform regulilor referitoare la organizarea piețelor de schimb valutar, reguli decise de Primul ministru, la recomandarea Băncii Centrale;
- ✓ Legea asigură dreptul călătorilor de a introduce sau de a scoate din Egipt valuta străină, cu condiția ca sumele să nu depășească 10.000 USD sau echivalentul sumei, la intrarea sau ieșirea din țară.

Piața asigurărilor

În condițiile în care totalul investițiilor companiilor de asigurări străine în Egipt se ridică la suma de 144 milioane USD, nu sunt probleme privind un impact prea puternic asupra acestui sector. Experții precizează că suma este investită în piața egipteană de către companii străine de asigurări independente autorizate de “Egyptian Insurance Supervisory Authority” iar legea egipteană din domeniul asigurărilor interzice companiilor neautorizate să emită documente specifice acestui domeniu de activitate.

Rolul guvernului în economie

Sectorul de stat continuă să dețină un rol important în principalele ramuri ale industriei egiptene precum prelucrarea bumbacului și iutei, țesături și confecții, metalurgia feroasă și neferoasă, industria alimentară, exploatarea țițeiului, chimia și petrochimia, construcția de mașini și materiale de construcții, dar ponderea sa este în scădere (35,7%), față de cea a sectorului privat, aflată în creștere (64,3%), conform datelor statistice publicate de Banca Centrală a Egiptului (iulie 2013). Companiile publice înregistrează însemnate datorii față de bănci, apreciate la peste 60% din valoarea nominală a capitalului lor social. Guvernul egiptean a lansat începând cu anul financiar 2005/2006, un vast program de privatizare în sectorul bancar, industrial și în cel al serviciilor. Paralel cu programul de privatizare se desfășoară un amplu program de reconversie a industriei de armament către sectoare de producție civile cu accent pe menținerea capacităților de producție existente și asigurarea de locuri de muncă populației în continuă creștere.

Cu referire la viitorii ani, agențiile egiptene de specialitate (Autoritatea pentru Dezvoltare Industrială și Centrul de Modernizare Industrială) au anunțat o nouă strategie de dezvoltare, care se referă la revigorarea unor sectoare industriale tradiționale precum industria textilă, industria alimentară, industria morăritului, industria chimică, industria metalurgică,

industria constructoare de mașini, industria materialelor de construcție, industria tipografică.

În ceea ce privește dezvoltarea transportului fluvial, Ministrul transporturilor a anunțat alocarea suprafețelor de teren necesare construirii a 8 porturi fluviale pe Nil, în dreptul localităților Beni Suef, Al-Menya, Sohag, Assiut, Qena și Dakhaliah. Porturile vor fi construite și operate pe o perioadă de timp determinate de investitori privați. Se dorește deschiderea unor căi de transport fluvial care să asigure legătura cu porturile Alexandria și, respectiv, Damietta. Costul transportului fluvial este cu 15% mai mic decât a celui rutier, net predominant în momentul actual.

Factori de risc economic și comercial

În raportul Băncii Mondiale “Doing Business 2018” Egiptul este menționat cu un regres important (de la 99 în 2010, la 95 în 2011, la 107 în 2012, la 113 în 2013, la 126 în 2015, 131 în 2016 și 128 în 2018) în ceea ce privește ușurința de a încheia afaceri, menționându-se în poziții fruntașe și în ceea ce privește aplicarea de reforme în domeniul reglementării afacerilor - pentru detalii sugerăm consultarea raportului pe site-ul web: www.doingbusiness.org

Ratingului financiar de țară

Ratingul acordat Egiptului de agentia Moody's, în 2017, este B3, cu perspectivă stabilă pentru perioada următoare, iar agenția Fitch a acordat ratingul B, de asemenea, cu perspectivă stabilă. Pentru detalii sugerăm consultarea site-ului web: http://www.countryrisk.com/guide/archives/cat_country_risk_ratings.html

Cadrul juridic

Acorduri bilaterale dintre România și Egipt

Relațiile economice româno-egiptene sunt reglementate, în principal, prin documente bilaterale semnate la nivel guvernamental.

În perioada 1992-2010 au mai fost încheiate acorduri sau înțelegeri de cooperare și/sau colaborare între ministere economice, precum și la nivelul unor organizații neguvernamentale și asociații ale oamenilor de afaceri.

Ținând cont de actuala situație a României, după aderarea la Uniunea Europeană începând cu 1 ianuarie 2007, când țara noastră a devenit parte la Acordul de asociere UE - R.A. Egipt, problematica schimburilor comerciale bilaterale face obiectul cadrului juridic existent între UE și EGIPT. În consecință, Acordul Comercial între Guvernul României și Guvernul R.A. Egipt (semnat la Cairo la 20 mai 1995) și-a încetat valabilitatea odată cu aderarea României la UE iar relațiile comerciale bilaterale se desfășoară în baza Acordului de Asociere încheiat de UE cu R.A. Egipt.

În domeniul cooperării economice, cadrul juridic bilateral este asigurat, în prezent, de Acordul de cooperare economică, tehnică și științifică între Guvernul României și Guvernul R.A. Egipt, semnat la Cairo, la 21 februarie 2007 (armonizat cu standardele UE). Ce-a de a treia Sesiune a Comitetului Mixt s-a desfășurat la Cairo în perioada 26-28 Februarie 2019.

Alte acorduri bilaterale în vigoare între România și R.A. Egipt

Convenția pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale între Guvernul R.S. România și Guvernul R.A. Egipt, semnată în anul 1977;

Acorduri multilaterale ale Egiptului

- Egiptul este parte a Convenției Națiunilor Unite referitoare la Contracte de vânzări internaționale de bunuri, cunoscută sub numele de „**Convenția de la Viena**”. Aceasta este bazată pe elemente din legea civilă și dreptul comun și reglementează termenii contractuali privind tranzacțiile internaționale la vânzările de bunuri între persoane rezidente sau originare din Egipt.
- Egiptul a devenit membru al **O.M.C.** la 30 iunie 1995.
- În 1998 Egiptul a devenit cel de-al 28-lea membru al **COMESA**.

Detalii privind constituirea funcționarea acestei piețe comune Est și Sud Africane pot fi accesate pe site-ul web: <http://www.itcilo.it/actrav/actrav-english/telearn/global/ilo/blokit/comesa.html>

- Egiptul este semnatar al Convenției de la Paris și a Tratatului de Cooperare în domeniul patentelor.
- În decembrie 2004, Egiptul a semnat **Acordul „Qualifying Industrial Zones” (QIZ)**, la care sunt parte SUA și Israel. Potrivit documentului de constituire, QIZ reprezintă o formă de cooperare în producție, la care participă operatori economici din Egipt și Israel, având beneficiul că produsele realizate aici (cu condiția ca minimum 35% din produs să fie rezultatul cooperării dintre companiile egiptene și israeliene, iar contribuția israeliană să fie de cel puțin 10,5%), să poată fi exportate pe piața SUA, fără să fie supuse taxelor vamale sau altor restricții privind cote sau contingente. În prezent funcționează în Egipt 7 QIZ, în zona orașului Cairo și a porturilor Alexandria și Port Said, produsele realizate fiind în mare majoritate din domeniul textilelor și confecțiilor.

Acordul de asociere (AA) Egipt-UE

Egiptul a semnat Acordul de asociere la zonă de comerț liber din cadrul UE. Acesta a fost ratificat de Parlamentul egiptean și a intrat în vigoare în totalitate la 1 iulie 2004. De asemenea, Egiptul are rolul de lider în cadrul Parteneriatului Euro-Mediteranean, lansat la conferința de la Barcelona în 1995, rol în urma căruia a beneficiat de 1 mld. Euro finanțare din partea UE prin programul MEDA, continuând și tratativele aprobării Planului de acțiune din cadrul ENP (European Neighbourhood Policy).

Detalii privind cooperarea UE - Egipt pot fi accesate pe site-ul web:

http://delegy.ec.europa.eu/en/eu_and_country/association.html

Alte acorduri de comerț liber.

În anul 1996, Egiptul a încheiat primul Acord de comerț liber cu Iordania. Au urmat acordurile cu Tunisia, Maroc, Libia, Liban, Siria și Irak. De asemenea, Egiptul negociază încheierea unui Acord de comerț liber cu S.U.A., dar negocierile au intrat în impas datorită

ritmului lent - conform spuselor oficialilor americani - de implementare a măsurilor de reformă și a procesului de privatizare.

Începând cu 1 ianuarie 2005, Egiptul este parte a Tratatului de Comerț Liber semnat de 17 țări arabe (GAFTA - Greater Arab Free Trade Area), care prevede instaurarea unei zone de comerț liber între membrii acestuia.

Detalii cu privire la Acordul Gafta pot fi accesate pe site-ul web:

http://www.erf.org.eg/economic_00/html/body_intra-regional.html

Detalii privind economia R. A. Egipt în perioada 2018-2019

- Conform ultimelor cifre pentru anul fiscal 2018-19, în trimestrul IV economia Egiptului a crescut cu 5,7% și rata șomajului a scăzut cu 7,5% (2,4% scădere comparativă cu aceeași perioadă a anului trecut). Pentru întregul an fiscal 2018-19: deficit bugetar înregistrat 8,2% din PIB (sau 27 miliarde USD) coborând sub ținta Guvernului de 8,4%, raportul datoriei/PIB a ajuns la 90%, scădere de la 108% în anul fiscal precedent; Guvernul și-a atins deficitul bugetar de 8,4% și 2% excedent bugetar primar. Economia a experimentat o creștere generală de 5,6%, așezând Egiptul pe lista țărilor cu cea mai mare creștere economică. De asemenea, nu valorează nimic faptul că, în luna Iulie, rezervele internaționale ale Egiptului au crescut la 44,916 miliarde USD, de la 44,352 miliarde USD în luna precedentă, iar inflația a coborât la cel mai scăzut nivel al său din ultimii 4 ani, ajungând la 8,7%, în ciuda unei noi runde de reduceri de subvenții la combustibili;
- Valoarea exporturilor din UE către Egipt a simțit o creștere considerabilă în prima jumătate a anului 2019 (+16%), comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut (9,7 miliarde € în prima jumătate a anului 2019 vs. 8.3 miliarde € în prima jumătate a anului 2018). De asemenea, importurile UE din Egipt au crescut semnificativ (+8,7%), înregistrând 4,6 miliarde € în prima jumătate a anului 2019, comparativ cu 4,3 miliarde € în prima jumătate a anului 2018;
- Zona continental africană de liber schimb (AfCFTA) a lansat faza operațională în data de 7 Iulie 2019. AfCFTA va fi condusă de cinci instrumente operaționale: I) regulile originii, II) un forum de negociere online, III) monitorizarea și eliminarea barierelor ne-tarifare, IV) un sistem de plată digital, V) Observatorul Africii. Conform prezicerilor Comisiei Economice pentru Africa a Națiunilor Unite (UNECA), eliminarea tarifelor, suplimentată de facilitarea schimburilor comerciale, poate conduce la creșterea comerțului intra-African cu 52,3% (sau 34,6 miliarde €) până în 2022, comparativ cu scenariul de bază de a nu avea o zonă de liber schimb;
- Exporturile Egiptului către Africa au crescut cu circa 27% în 2018, ajungând la 4,7 miliarde USD, creștere de la 3,5 miliarde USD în 2017. Algeria se află în vârful listei statelor Africane care primesc exporturi egiptene (a înregistrat 977,2 milioane USD în 2018), este urmată de Libia (632,6 milioane USD), Maroc (499,2 milioane USD), Tunisia (496,6 milioane USD) și Sudan (396,6 milioane USD). Importurile Egiptului în 2018 din state Africane însumează 2,1 miliarde USD, cu o creștere constantă anuală de 15%, de la 1,9 miliarde USD în 2017;

- Egipt își păstrează poziția ca cel mai mare destinatar al Investițiilor Străine Directe (ISD), conform raportului Investițiilor Mondiale realizat de UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development) pentru anul 2019, în ciuda faptului că intrările ISD au scăzut la 6,8 miliarde USD în 2018, de la 7,4 miliarde USD în 2017 (-8%). Investiția Străină Directă în Egipt continuă să fie înclinată către industria de petrol și gaz printre altele, datorită descoperirii recente a rezervelor de gaz offshore;
- Ministerul Egiptean pentru Investiții și Cooperare Internațională a lansat a doua ediție a hărții de investiții inter-sectoriale a țării. Harta include 2,000 de oportunități noi de investiții, adăugate celor 10,000 de oportunități existente încă din prima ediție, precum și o opțiune pentru a crea un e-account pentru investitorii care caută posibilități de investiții;
- Președintele Egiptului a ratificat noi amendamente pentru Legea Investițiilor nr. 72 din 2017, permițând companiilor care investesc deja în Egipt să beneficieze de stimulente în timp ce își extind operațiunile și capacitatea de producție în țară. Stimulentele pentru extinderea proiectelor ar trebui să fie comparate cu cele oferite noilor investitori;
- Ministerul Egiptean al Finanțelor a modificat reglementările executive ale Legii Vamale, pentru a unifica procedurile de evaluare vamală a mărfurilor de tranzit. Rectificările permit importuri care nu au fost vămuite pentru a fi transportate către depozite din afara porturilor și zone economice speciale, după ce sunt prezentate garanții valide;
- Cabinetul a aprobat un pachet de stimulente pentru companiile de transport maritim, care vor primi reduceri de până la 45% la taxele de transport. Guvernul va renunța la taxele pentru îndrumare, pentru far și pentru acostare pentru 3 ani din Septembrie 2019. Vasele care trec prin Canalul Suez o singură dată nu vor beneficia de scutirea de taxe, însă for plăti taxele pentru far cu o reducere de 25%.
- Egiptul a realizat ultima fază de reducere a subvenției pentru carburanți, reducând subvențiile la 3 miliarde USD în anul fiscal 2019-20, de la 5 miliarde USD în anul fiscal 2018-19. Noul mecanism de stabilire a prețurilor a intrat în vigoare la data de 6 Iulie, măbind costurile pentru benzina 95 cu 16,1%, benzina 92 cu 18,5%, motorina cu 22,7%, gazul natural pentru vehicule cu 27,3% și gazul pentru gătit și butelii de gaz comerciale cu 30%;
- Lira egipteană a crescut cu peste 9% de la începutul anului 2019 și pare că își întărește valoarea în a doua parte a anului 2019;
- La data de 22 August, Banca Centrală a Egiptului a scăzut rata dobânzii cu 1,5%, urmând cifrele inflației mai mici decât cele preconizate și politici monetare internaționale mai slabe. Se așteaptă ca această decizie să ajute Guvernul să salveze aproximativ 1 miliard USD în anul fiscal 2019-20 din valoarea dobânzilor la instrumentele de datorie guvernamentală; și să aibă un efect pozitiv în majoritatea sectoarelor economice egiptene prin reînvierea comerțului, investițiilor și a bursei;
- La data de 24 Iulie 2019, Fondul Monetar Internațional a aprobat plata către Egipt a tranșei finale de 2 miliarde USD, din pachetul de finanțare în valoare de 12 miliarde USD, acceptat în 2016. Guvernul Egiptean se află în discuții cu Fondul Monetar Internațional pentru un program fără împrumut pentru care speră să ajungă la o înțelegere până în Octombrie 2019. Programul presupune concentrarea pe reforme structurale și durează aproximativ doi ani;

- Egiptul a urcat 10 locuri pentru a se clasifica pe locul 92 în Clasamentul Global de Inovație 2019, în timp ce poziția țării rămâne neschimbată (#17) printre țările Nord-Africane / Vest-Asiatice. Punctele forte ale Egiptului includ: ocuparea forței de muncă bazată pe cunoștințe intensive, starea de dezvoltare a grupului, impactul cunoașterii (în particular atunci când vorbim de Paritatea Puterii de Cumpărare și Produsul Intern Brut per muncitor, precum și cheltuielile din PIB pentru software e calculatoare), exporturi de mărfuri creative, comerț, competiție și studiul pieței. În schimb, infrastructura generală, reglementările mediului înconjurător și investițiile sunt menționate printre principalele slăbiciuni ale Egiptului.
- Veniturile din Zona Economică a Canalului de Suez s-au ridicat la 230 milioane USD în anul fiscal 2018-19, cel mai mare record de la inaugurarea zonei. Profitul Net pentru anul fiscal a ajuns la 136 milioane USD, reprezentând o creștere de 35% față de 100 milioane USD în anul fiscal 2017-18;
- Ministerul Finanțelor este aproape de finalizarea unei legi pentru impozitul pe venit, despre care se spune că va include aplicarea unei taxe pentru publicitatea în social media și servicii online. Ministerul coordonează introducerea acestor noi măsuri împreună cu părți interesate relevante, incluzând reprezentanți ai Facebook;
- Conform raportului de sărăcie CAPMAS publicat în Iulie, nivelul de sărăcie în Egipt a crescut cu 32,5% în anul fiscal 2017-18, comparativ cu 27,8% în 2015, când a fost verificat oficial ultima dată.

3. Constituirea societăților și reprezentanțelor comerciale

✓ **Societăți cu Răspundere Limitată (Limited Liability Company)**

Au un număr minim de 2 membrii fondatori și un maximum de 50. Responsabilitatea acestora este limitată la valoarea acțiunilor (părților sociale) deținute în cadrul companiei.

Aceste societăți nu se pot angaja în activități de asigurare, în sectorul bancar și nu pot primi depozite sau investi fonduri în favoarea unor terțe părți. Nici un partener din cadrul acestor societăți nu poate transfera o parte socială către terțe părți fără a o oferi întâi membrilor societății.

Capitalul minim depus al SRL este de 1000 LE, suma care trebuie 100% plătită la înființare. Capitalul poate fi deținut în proporție de 100% de cetățeni străini și este împărțit în părți egale, toate părțile sociale trebuind să fie subscrise la formarea societății.

SRL-urile sunt conduse de unul sau mai mulți directori, dintre care cel puțin unul trebuie să fie cetățean egiptean și de Adunări Generale, iar dacă societatea are mai mult de 10 asociați, trebuie să aibă și un Consiliu de supraveghere.

✓ **Societăți pe acțiuni (Joint Stock Co)**

Răspunderea acționarilor în aceste societăți este limitată la valoarea acțiunilor deținute în cadrul companiei. Capitalul inițial al societăților pe acțiuni ale căror acțiuni nu sunt oferite pentru subscripție publică este de 250.000 LE, iar capitalul minim al companiilor la care acțiunile sunt oferite spre subscripție publică este de 500.000 LE.

10% din capitalul emis trebuie să fie plătit la înființare și trebuie să crească la 25% în timp de 3 luni de la formare, restul trebuind să fie plătit în termen de 5 ani de la această dată.

Capitalul emis al companiei poate fi 100% în proprietate și administrare străină.

În statutul societății se poate specifica un capital autorizat, care nu poate depăși de 10 ori capitalul emis.

Fiecare companie trebuie să numească un auditor independent și un avocat, ambii având licență de a practica în Egipt.

10% din profitul companiilor (cu condiția de a nu depăși salariile anuale ale salariaților) trebuie să fie distribuită angajaților companiei. Această regulă se aplică și companiilor înființate în baza Legii Investițiilor.

Egiptul asigură companiilor private străine și locale dreptul de a iniția și conduce operațiuni de afaceri și de a se angaja în toate formele de activitate lucrativă.

Capitalul minim necesar pentru demararea unei afaceri a fost redus de la 50.000 EGP la 1000 EGP.

✓ **Asocierea cu parteneri egipteni pentru înființarea de societăți mixte cu sediul în Egipt.**

Întreprinzătorii egipteni doresc să se asocieze cu parteneri străini pentru înființarea de societăți mixte de producție și comercializare cu sediul în Egipt, având în vedere următoarele avantaje: partenerii străini asigură tehnologia de fabricație și calitatea produselor, profitul ce se realizează ca urmare a aplicării unor taxe vamale mai reduse la importurile pentru producție, față de cele ce se aplică la produsele finite din import.

Reglementările egiptene permit investitorilor străini să dețină până la 100% din capitalul social investit în societăți din următoarele sectoare: industrial (cu aprobare prealabilă), amenajarea și cultivarea terenului din deșert, turism, locuințe, bunuri imobiliare (pentru dezvoltare). Companiile publice egiptene au dreptul de asociere cu parteneri străini. Contractul de asociere se negociază între părți și nu este reglementat, în mod expres, de lege. Reglementările egiptene, adoptate începând cu anul 1991, nu prevăd restricții la transferul profitului și la repatrierea capitalului investit, cu condiția obținerii, în prealabil, a aprobării de la Autoritatea generală pentru investiții (General Authority for Investment and Free Zones) și, începând cu 2013, de la Ministerul Investițiilor.

✓ **Înființarea de birouri pentru reprezentare comercială**

Firmele străine au dreptul să înființeze birouri de reprezentare în R.A.Egipt conform legii 159/1981, numai pentru activități de cercetare a pieței în domeniul științific, tehnic și de consultanță. Birourile de reprezentare nu pot angaja activități comerciale (semnarea de contracte, operațiuni din care se pot realiza venituri) și nu sunt supuse regimului de impozitare. Potrivit reglementărilor în vigoare, veniturile din care se efectuează plățile ocazionate de funcționarea birourilor de reprezentare (salarii, chirii, telefoane etc.) se transeferă din străinătate.

✓ **Filiala**

Este o altă formă de reprezentare acceptată de legea egipteană și este legată de existența unui contract în derulare cu o entitate comercială locală, putând fi angajată în activități comerciale, financiare și industriale, dar limitate la contractul în derulare.

O firmă străină poate deschide o filială în Egipt, cu condiția de a fi înregistrată în Registrul Comercial Egiptean și într-un Registru special la Departamentul pentru Companii Egiptene.

Filiala trebuie să supună, în fiecare an, Administrației Companiilor, o copie a bilanțului, a contului de profit și pierderi și a raportului de audit, împreună cu detalii privind managerii, personalul și salariile, ca și profiturile obținute și partea din acestea distribuită salariaților.

Filiala străină trebuie să se supună legislației egiptene și să aibă angajat un auditor egiptean.

Trebuie menționat că SRL-urile și SĂ, ca și filialele companiilor străine care operează în Egipt nu pot utiliza cetățeni străini reprezentând mai mult de 10% din forța lor de muncă și nu le pot plăti acestora mai mult de 20% din totalul salariilor, cu excepția cazului în care primesc o derogare de la ministerul implicat.

Filiala este taxată cu 20% din profiturile nete generate din activitățile prestate în Egipt la care se adaugă 2% taxa de dezvoltare pe profiturile ce depășesc 18.000 LE anual.

4. Sistemul de taxare și de comerț

4.1. Aspecte ale activității comerciale în Egipt

Conform legislației egiptene în vigoare, o firmă străină care dorește să participe la licitații sau oferte publice guvernamentale în Egipt trebuie să-și nominalizeze un agent comercial din sectorul public sau privat pentru a-i reprezenta interesele pe această piață. Agentul comercial este definit prin legea agenției comerciale (120/1982) și, în conformitate cu decizia nr. 342/1982 a Ministerului Economiei, ca o persoană fizică sau o entitate legală care se ocupă cu activități de finalizare de cumpărări sau participări la licitații, contracte de vânzare sau închiriere în numele sau în contul producătorilor și distribuitorilor. Un astfel de agent trebuie înregistrat în Registrul agenților comerciali care se află la Ministerul Comerțului Exterior și Industriei. Pentru a se califica drept agent comercial, persoana fizică trebuie să fie de naționalitate egipteană și să nu fie angajat al guvernului sau al unei organizații publice. Dacă este o entitate legală trebuie să aibă oficiul central în Egipt, deținut în întregime de persoane fizice de origine egipteană, iar în caz că unul dintre acționarii acestei entități legale este o altă entitate, majoritatea acțiunilor acelei entități trebuie să fie deținute de persoane de origine egipteană. Agenții locali trebuie să îndeplinească anumite condiții și formalități pentru a-și căpăta dreptul de a acționa ca agent/firmă agent egiptean.

Principalele legi care reglementează regimul de funcționare a companiilor străine pot fi accesate și pe site-ul web:

<http://www.miic.gov.eg/English/Investment/Laws/Pages/InvestmentLaws.aspx>

Comisioanele și taxele încasate printr-un contract de agent trebuie să fie incluse în valoarea licitației în cauză și se plătesc printr-o bancă înregistrată la Banca Centrală a Egiptului (CBE). Dacă agentul comercial este o firmă din sectorul public nu poate fi nominalizat alt

agent pentru aceeași linie de produse. Contractele de agent pot fi întrerupte fără a plăti compensații agentului comercial și fără a-l notifica cu o perioadă minimă înainte de terminare. Notificarea încheierii contractului de agent se face în conformitate cu dorința părților specificată în contractul de agent. În anumite cazuri (acțiuni de cooperare, livrări de echipamente, licitații) se impune procedura de precalificare/înscrisoare pe listele de furnizori a firmelor ce doresc participarea.

4.2. Import și export în R. A. Egipt

Doar cetățenii egipteni și firmele aflate în întregime în proprietate și conducere egipteană pot face importuri în Egipt, cu condiția înregistrării în Registrul Importatorilor.

Prin excepție, Legea Investițiilor prevede ca toate companiile înființate în baza acestei legi pot importa singure sau prin intermediari ceea ce este necesar pentru organizarea, extinderea sau funcționarea lor, sau necesarul de producție (materiale, mașini, echipamente, piese de schimb, mijloace de transport) utilizate în activitate, fără înregistrare în Registrul Importatorilor.

Înregistrarea în Registrul Exportatorilor este necesară pentru angajarea în operațiuni de export din Egipt. Nu există restricții impuse cetățenilor străini sau entităților locale aflate în proprietatea totală sau parțială a străinilor în ce privește exportul de produse din Egipt.

Companiile și entitățile înființate în temeiul Legii Investițiilor au dreptul de a exporta produsele de sine stătător sau prin intermediari, fără licență și fără să fie înregistrate în Registrul Exportatorilor.

Import - generalități

Începând cu anul 1991 au fost eliminate, treptat, produsele interzise la import.

Reglementările privind importul de bunuri în Egipt prevede că acesta este liber (ca de altfel și exportul de bunuri din Egipt) cu condiția ca aceste bunuri să nu fie interzise prin lege și ca taxele de import/export să fie plătite. Legea privind înregistrarea importurilor prevede ca un importator să fie înregistrat în Registrul Importatorilor și să fie de origine egipteană. Aceeași lege mai prevede și un număr de alte condiții pentru înregistrare printre care enumerăm: un capital minim, experiență în domeniul comercial, etc. Activitățile de export pot fi efectuate și de firme care au participare străină.

Importurile temporare sunt admise în teritoriul vamal. Producătorii solicită admisia temporară a importurilor la autoritățile vamale, declarând că importurile respective vor fi reexportate ulterior ca parte a bunurilor finite, depunând o garanție bancară sau o poliță de asigurare echivalentă valorii taxelor vamale aplicabile la produsele admise temporar.

În Egipt se practică sistemul "drawback" la import. Importurile în cauză, de regulă materiale pentru producție, sunt admise în teritoriul vamal după plată taxelor vamale aferente. Producătorul poate solicita restituirea taxelor vamale, a impozitului pe vânzări (sales tax) și a altor impozite aferente, în cazul reexportului produselor respective, în timp de maxim un

an de la data importului. Specialiștii apreciază că procedura de restituire a taxelor vamale în sistemul "drawback" este greoaie, restituirea sumelor făcându-se în cca. 6 luni de la data solicitării. Determinarea sumei de restituit se face în primul rând de Autoritatea pentru controlul industriei și apoi de Autoritatea vamală, în baza următoarelor documente: documente care atestă cantitatea și componența materialelor utilizate pentru fabricarea unei unități de produs, dovada plății taxei vamale, certificarea cantităților de deșeuri rămase din prelucrare, certificatul vamal, certificatul de export, documentul care atestă vânzarea produsului către producător (înregistrat la autorități).

Importuri interzise

În Egipt este strict interzisă introducerea narcoticelor, materialelor obscene, a bunurilor contrafăcute și a acelor care violează dreptul de proprietate intelectuală.

Licențele de import

La import nu sunt necesare licențe de import.

Firmele egiptene pot efectua operațiuni de import după ce se înregistrează la Ministerul Comerțului.

Firmele străine (100% capital străin, societățile pe acțiuni și societățile cu răspundere limitată) au dreptul să importe bunuri de capital și materialele necesare producției și exportului din nomenclatorul de fabricație. Reprezentanțele firmelor străine (Liason Office) au dreptul să importe mobilă și echipamentele de birou necesare pentru uzul propriu. Firmele străine au dreptul să realizeze importurile menționate, cu condiția obținerii, în prealabil, a aprobării de la Ministerul Investițiilor. Firmele străine nu pot importa mărfuri pentru vânzare decât prin firme egiptene autorizate să efectueze operațiuni de import.

Importul de produse industriale

Din momentul aderării României la UE, produsele industriale egiptene intră pe piața României fără taxe vamale.

Importul de produse agricole

Acordul de asociere UE - Egipt stabilește un regim separat (mai restrictiv) pentru importul produselor agricole din Egipt, diferit față de cel al importurilor de produse industriale. Cele mai multe produse agricole care beneficiază de concesi vamale sunt supuse unor restricții cantitative și/sau sezoniere.

Regimul vamal în relațiile Egiptului cu România, în calitate de stat membru al UE

După aderarea la Uniunea Europeană (1 ianuarie 2007), între România și Egipt se aplică un regim comercial preferențial, în conformitate cu cadrul juridic existent între UE și această țară.

Conform Acordului de Asociere UE - Egipt (AA), intrat în vigoare la 1 iunie 2004, toate produsele industriale egiptene pot intra pe piețele țărilor UE fără taxe vamale, inclusiv

produsele textile, în timp ce produsele industriale din UE se exportă în Egipt cu taxe vamale, ad valorem, al căror nivel va scădea gradual până în anul 2019.

Detalii cu privire la aplicarea regimului vamal în relația UE - Egipt pot fi obținute accesând site-ul web: www.delegy.ec.europa.eu/en/eu și www.eeas.europa.eu/delegations/egypt

Documentația necesară efectuării importului sau exportului

Firmele egiptene autorizate să efectueze operațiuni de import trebuie să dețină următoarele documente:

- ✓ Fișa de import, emisă de Autoritatea generală pentru controlul calității mărfurilor din import și pentru export din subordinea Ministerului comerțului și aprovizionării;
- ✓ Fișa de înregistrare fiscală, emisă de Autoritatea fiscală;
- ✓ Declarația de import ("Formularul 11") în 3 exemplare, care conține informații privind tipul, cantitatea, prețul și țara de origine a bunurilor din import. (Un exemplar se reține la vamă, al doilea exemplar se trimite la Departamentul de comerț din Ministerul comerțului și aprovizionării, iar cel de-al treilea se depune la bancă pentru plată). Factura proformă sau factura finală trebuie să poarte ștampila băncii.

Documente necesare la importul în Egipt pentru întocmirea formalităților vamale:

- ✓ Conosamentul (B/L);
- ✓ Factura originală, în patru exemplare, în limba engleză;
- ✓ Certificatul de origine EUR 1 (care înlocuiește, cu începere din septembrie 2007 vechiul certificat de origine, vizat de CCIR și autentificat de Ambasada R.A. Egipt);
- ✓ Lista de ambalaj;
- ✓ Formularul FX, eliberat de bancă, în cazul în care importul este finanțat de bancă;
- ✓ Certificate de analiză a mărfii;
- ✓ Comanda de eliberare a conosamentului de la transportator;
- ✓ Certificatul vamal, care cuprinde informații privind țara de origine, numele importatorului, denumirea și felul produsului, portul de încărcare, valoarea și cantitatea livrată;
- ✓ Alte documente solicitate importatorului: certificat sanitar, certificat fitosanitar, certificat de analize, certificat de calitate, cantitate și concordanța a prețului, certificat ce atestă nivelul de radiații nucleare.

Stabilirea valorii în vamă

Taxele vamale sunt de tip specifice sau ad valorem, aplicabile valorii CIF, iar în câteva cazuri o combinație a celor două.

Procedurile egiptene pentru evaluarea bunurilor în vamă sunt complicate și rigide, în scopul eliminării cazurilor de evaziune vamală:

Subfacturarea este o practică întâlnită uneori la oamenii de afaceri egipteni pentru eludarea taxelor vamale. Autoritățile vamale sunt foarte riguroase cu privire la facturile comerciale.

Evaluarea vamală se face pe baza așa numitului "preț de vânzare în Egipt". În cazul produselor care se importă pentru prima dată în Egipt, autoritățile vamale rețin informațiile de preț de la prima licitare și le compară cu cele de la importurile următoare. Produsele asemănătoare trebuie să fie importate, în general, la prețuri similare, unele diferențe fiind admise în raport cu sursa de aprovizionare. În cazul în care autoritățile vamale apreciază că la anumite mărfuri din import s-a făcut subfacturare, pentru evaluarea în vamă a importurilor respective, se adaugă din oficiu între 10 și 30% la prețul facturat. Avertizăm oamenii de afaceri români că practica subfacturării poate conduce la acuzația de practici neloiale pe piață și inițierea procedurii de investigație anti-dumping.

Autoritățile vamale suspectează furnizorii de practicarea subfacturării în următoarele cazuri: livrarea la prețuri scăzute, promoționale, a mostrelor sau a loturilor de introducere pe piață, după care practică prețuri superioare la loturile livrate ulterior; livrarea de mărfuri la un preț pentru un număr limitat de produse și aplicarea de rabaturi de cantitate la livrările ulterioare; produsele noi ce se introduc pe piață la un preț mai redus decât produsele similare importate anterior, de la alți furnizori.

Evaluarea în vamă a produselor semiprelucrate exportate în regim temporar, în scopul încorporării într-un produs finit, se face pe principiul valorii adăugate, la care se adaugă cheltuielile de transport și de asigurare, rezultând taxe vamale mai scăzute decât în cazul aplicării taxei pentru produs finit.

Mărfurile exportate în regim temporar pentru reparații sunt admise în teritoriul vamal după plată taxelor vamale pentru valoarea adăugată. În cazul în care se constată că produsul respectiv a fost înlocuit în totalitate cu un alt produs, cu serie diferită de a celui exportat, produsul respectiv este admis să intre în teritoriul vamal după plată taxelor vamale aferente.

Cantitățile livrate suplimentar pentru compensarea scăderii prețului pe piața internațională, la produsul respectiv, din momentul încheierii contractului până în momentul livrării sunt admise fără plată taxelor vamale.

Mărfurile din import care înlocuiesc mărfurile returnate, datorită unor defecte de calitate sau avariate, sunt admise în teritoriul vamal fără plată de taxe vamale, în baza declarației beneficiarului (formularul nr.126). În cazul în care bunurile din import sosesc ulterior reexportului, beneficiarul trebuie să depună o garanție la autoritățile vamale prin care se angajează că va realiza exportul într-o perioadă de maxim doi ani. În cele mai frecvente cazuri, când la mărfurile importate diferă seria de cea a mărfurilor care se înlocuiesc, autoritățile vamale aplică din nou taxele vamale de import pentru același produs.

Autoritățile vamale nu sunt obligate să dea explicații sau să justifice deciziile luate cu privire la încadrarea tarifară a mărfurilor din import, într-o poziție tarifară sau alta.

4.3. Informații utile privind produsele de import pe piața egipteană

Publicitatea și promovarea produselor

În Egipt se practică diverse modalități de reclamă comercială cu efecte favorabile în promovarea produselor sau serviciilor, cele mai uzuale fiind: prin mijloace mass media, de preferință în limba arabă, panouri pe străzi și autostrăzi reclame luminoase pe clădiri, mesaje transmise pe fax și diverse înscrisuri transmise prin curier sau poștă, etc.

De asemenea, unele firme organizează, periodic, expoziții specializate care sunt uneori asociate cu conferințe sau simpozioane.

Târgul Internațional de la Cairo și expozițiile internaționale specializate au o importanță însemnata pentru promovarea produselor pe piața Egiptului.

Prețul produselor

În condițiile economice actuale principalul criteriu de achiziție pe piața egipteană este prețul. Factorul calitate intervine numai în condițiile minimale de acces pe piață. Din acest motiv oamenii de afaceri egipteni se așteaptă ca prin negociere să obțină un preț cât mai redus, în special dacă se solicită cantități mai mari din produsul respectiv. Trebuie ținut cont de faptul că orice preț s-ar oferi acesta trebuie negociat.

Cerințe privind inscripționarea ambalajului și marcajul

Principalele prevederi legale sunt:

- a) Ambalajul trebuie să protejeze bunurile. Ambalajul trebuie să acopere bunurile în întregime. Dacă ambalajul este din lemn, coletul trebuie să fie însoțit de un certificat care să ateste că lemnul nu conține dăunători și insecte. Pe fiecare ambalaj se vor înscrie obligatoriu cu litere arabice, în clar, următoarele: numele producătorului, numele de marcă (după caz), felul și marca produsului, date tehnice privind produsul și instrucțiuni de utilizare, țara de origine, data producerii și termenul de valabilitate;
- b) În cazul echipamentelor, mașinilor sau utilajelor, datele înscrise pe acestea se scriu în mod obligatoriu și pe ambalaj. Această categorie de produse trebuie să fie însoțită de un catalog în limba arabă, indicând următoarele: proiectul produsului și al părților componente, modul de asamblare și de funcționare, reguli privind întreținerea produsului, circuitele electrice pentru echipamentele electrice, măsuri de securitate. Produsele predispuse la coroziune trebuie să fie acoperite cu vopsea specială de protecție;
- c) Produsele alimentare trebuie să aibă ambalaj adecvat, intact astfel încât să protejeze și să nu afecteze calitatea produsului. Coletele trebuie să fie consistente, în ce privește ambalajul și greutatea. Pe fiecare ambalaj trebuie să se înscrie în clar, cu litere arabice greu de șters (și opțional într-o altă limbă străină) următoarele: numele produsului, producătorului și marca fabricii (după caz), țara de origine, marca, felul și tipul produsului, numele și adresa importatorului, data producției și data de valabilitate a produsului, modul de pregătire pentru produsele care necesită acest lucru înainte de utilizare, conținutul, procentaje, concentrație, procedeul de conservare, condiții de păstrare și temperatura de păstrare la produsele perisabile, greutatea brută și netă, conservanți și aditivi utilizați (după caz); termenul "Slaughtered According to Islamic Rules" se înscrie în mod obligatoriu pe ambalajul produselor din carne (cu excepția peștelui).

Standarde de calitate

Produsele locale se fabrică în conformitate cu standardele existente în Egipt. Certificatele de control a calității produselor se emit de Autoritatea generală egipteană pentru controlul calității produselor și standardelor, organism autonom în subordinea Ministerului Comerțului Exterior și Industriei. Obținerea certificatului ISO 9000 este opțională.

În "Legea privind importul și exportul" sunt listate produsele la care se face controlul de calitate, obligatoriu, înainte de admitere în teritoriul vamal. Lista cuprinde 131 de produse, între care: produse alimentare, piese de schimb, materiale de construcții, aparate electronice, aparate casnice și alte bunuri de consum.

Controlul de calitate se face în conformitate cu standardele egiptene. În baza unei decizii emisă de Ministerul Industriei în anul 1994, controlul de calitate la produsele din import la care nu există standarde egiptene, se face în baza standardelor germane, engleze, franceze, americane și japoneze, care se consideră standarde naționale.

Adesea importatorii egipteni sunt confrunțați cu moduri defectoase de testare și control practicat de autorități la bunurile din import. Există cazuri frecvente de încadrare greșită în standarde sau de refuz de acceptare, fără menționarea standardelor utilizate.

Materialele pentru producție importate de producători sunt scutite de taxa de control. Aceleași bunuri importate în scopul revânzării sunt supuse controlului de calitate.

4.4. Regimul valutar

Măsurile de politică bancar-financiară luate de Guvernul egiptean în ultimii ani (liberalizarea circulației interbancară a valutelor, renunțarea la decizia de depunere obligatorie a 75% din veniturile în valută ale firmelor și schimbarea acestora în lire egiptene etc) au influențat pozitiv circulația valutelor străine pe piața egipteană. Totuși, controlul impus băncilor egiptene privind folosirea rezervelor valutare face uneori dificilă deschiderea în timp util a acreditivelor, singurul mijloc de plată acceptat fără rezerve de bănci. În aceste condiții pentru importurile de valori mici valută se poate obține de pe piața paralelă. În celelalte cazuri importatorii prezintă cererea la bancă și așteaptă disponibilizarea de lichidități în ordinea aprobată de un consiliu bancar.

4.5. Cadrul juridic legal pentru efectuarea investițiilor în Egipt

Legea cu privire la garanțiile și stimulentele acordate investitorilor nr. 72/2017.

Detalii cu privire la noua lege a investițiilor în Egipt pot fi obținute de pe site-ul web: <http://www.miic.gov.eg/English/Investment/Laws/Pages/InvestmentLaws.aspx>

4.6. Fiscalitatea

Detalii cu privire la impunerea fiscală în Egipt pot fi obținute de pe următoarele pagini web:

www.amcham.org.eg/db/taxation

<http://www.miic.gov.eg/English/Investment/Laws/Pages/InvestmentLaws.aspx>

4.7. Legea antidumping

În conformitate cu obligațiile membrilor WTO, al cărui membru este și Egiptul, a fost elaborată și o Lege Antidumping - nr. 161 din 1998. Această lege este destinată să apere economia egipteană de consecințele unor practici neloiale care se desfășoară în comerțul internațional. Legea Antidumping dă posibilitatea Ministerului Comerțului Exterior și Industriei de a proteja economia națională de consecințele negative ale subvenționării exporturilor unor produse în Egipt, de acțiuni de dumping și de o creștere nejustificată a importurilor de anumite produse. Este de datoria Ministerului egiptean al Comerțului Exterior și Industriei de a aduce dovezile necesare justificării inițierii acțiunii de antidumping și de a pune la dispoziție sprijinul tehnic, în cazul în care o firmă egipteană este acuzată de dumping de un alt membru al WTO.

4.8. Legea licitațiilor publice

Legea licitațiilor publice (nr 89/1998) guvernează toate cumpărările, serviciile și contractele de construcții în care sunt implicate entități guvernamentale egiptene. Contractările guvernamentale trebuie făcute prin licitații publice (publicate în ziar) sau negocieri publice între entitatea guvernamentală și contractor. Se acordă prioritate contractorilor egipteni în cazul în care oferta acestora nu depășește cu mai mult de 15% cea mai joasă ofertă a unei firme străine.

O entitate guvernamentală poate ieși dintr-un contract oricând, în cazul în care se constată o vină a contractorului. Orice pierderi suferite pot fi recuperate. În cazul în care sunt întârzieri sau nerealizări contractuale, conceptul de forță majoră este recunoscut în concordanță cu principiile codului civil egiptean care trebuie prevăzute specific în contract (lipsa de materiale, grevă, întârzieri în termenele de livrare).

Aspecte nereglementate prin legea licitațiilor:

- ✓ nu este reglementat cine întocmește specificația tehnică pentru licitații și nici dacă este posibil sau nu să fie angajați consultanți;
- ✓ nu sunt prevăzute termene limită pentru efectuarea plăților de la data acceptării ofertei și nici pentru comunicarea deciziei de comitetul de licitație, respectiv de recomandare a deciziei ministrului de resort;
- ✓ ofertanții nu se pot retrage de la licitație înaintea luării deciziei, fără asumarea riscului de pierdere a garanției de participare la licitație;
- ✓ nu se prevede acceptarea tacită a bunurilor livrate sau a serviciilor executate. Beneficiarul egiptean trebuie să-și dea acceptul înainte de efectuarea ultimei plăți către furnizor / contractor, înainte de eliberarea garanției de bună execuție și la recepția finală a bunurilor, serviciilor sau lucrărilor;
- ✓ nu este impus modul de rezolvare a disputelor. Se recomandă furnizorilor străini să negocieze clauză de arbitraj înainte de semnarea contractului. În cazul neinclunderii în contract a clauzei de arbitraj, pentru rezolvarea diferendelor parțiale, se adresează unui comitet guvernamental sau o agenție guvernamentală, care analizează constituționalitatea

propunerilor privind legea contractului și reprezintă interesele guvernului la arbitraj. Dacă guvernul nu respectă decizia arbitrajului, legea licitației nu permite părții câștigătoare să rezolve reclamațiile cu alte instituții guvernamentale (vamă, impozite, asigurări sociale etc.);

- ✓ posibilitatea întârzierii livrărilor/lucrărilor ca urmare a întârzierii plăților de către beneficiar;
- ✓ reducerea valorii garanției de bună execuție a contractului pe măsura efectuării lucrărilor sau executării lucrărilor;
- ✓ obligativitatea publicării criteriilor de evaluare a ofertelor și informarea ofertanților privind motivele pierderii licitației.

Probleme cu care se confruntă participanții la licitații:

- ✓ ofertanții sunt solicitați să prelungească valabilitatea ofertelor și a garanțiilor de participare la licitație, din diferite motive (extinderea duratei de evaluare tehnică, expirarea sau lipsa sursei de finanțare a proiectului, începutul anului financiar, etc.). Costurile de extindere a garanției de participare la licitație sunt în sarcina ofertantului. În cazul în care o firmă participantă se retrage înainte de decizia de adjudecare, organizatorul licitației confiscă garanția de participare la licitație;
- ✓ companiile sau instituțiile publice pot anula un contract câștigat la licitație înainte sau după prezentarea garanției de bună execuție;
- ✓ companiile sau instituțiile publice amână în mod nejustificat, eliberarea certificatului final de acceptare a produsului său a lucrărilor executate. Aceasta implică amânarea plății finale și prelungirea termenului de eliberare a garanției de bună execuție;
- ✓ plăți de penalități obligatorii în cazul depășirii termenului de executare a lucrărilor sau de livrare a bunurilor, din vina furnizorului / contractorului;
- ✓ cerințele suplimentare ale beneficiarilor egipteni, după încheierea contractului, care presupun plăți suplimentare, necesită aprobarea unui comitet special. În cele mai multe cazuri, aprobarea durează perioade îndelungate, măsurate în ani, dar furnizorul / contractorul străin este ținut răspunzător de executarea lucrărilor / livrărilor în termenul convenit prin adendumul la contract.

Aspecte practice referitoare la participările la licitațiile publice:

- ✓ numeroase firme străine care reușesc să câștige încrederea instituțiilor sau companiilor publice se oferă să elaboreze, gratuit, specificația tehnică, ceea ce le oferă șanse pentru încadrarea ofertei în specificația tehnică și câștigarea licitației;
- ✓ reprezentantul tehnic în comitetul de decizie al licitației, care este de regulă un inginer, are rol determinant la luarea deciziei;
- ✓ autoritățile publice preferă garanții de bună execuție, pe cât posibil, cu o valabilitate care să acopere și perioada de funcționare garantată a produsului livrat sau a lucrărilor executate;
- ✓ posibilitatea influențării în luarea deciziilor la licitații este o problemă discutabilă. Există cazuri în care deciziile sunt luate numai în favoarea anumitor furnizori externi.

Sursele oficiale egiptene afirmă că licitațiile publice sunt deschise competiției și corect adjudecate, decizia fiind la nivelul comitetului de licitație;

✓ cu toate că modul de luare a deciziilor nu este transparent, prin anumiți agenți influenți este posibilă obținerea unor detalii privind licitațiile în cauză (stadiul evaluării, poziția concurenței etc.);

✓ companiile publice, de regulă, solicită facilități de plată la licitațiile având ca obiect bunuri de capital. Schema de plată preferată de companiile publice egiptene pentru achiziții, în valoare de peste 60.000 dolari SUA, este: plata a 10% la semnarea contractului, plata a 10% la efectuarea livrării și plata eșalonată, pe o perioadă cuprinsă între 2 și 5 ani, a diferenței de 80%.

4.9. Transferul de tehnologie

În general, termenii contractuali stabiliți între părți guvernează orice contract de licență tehnologică, condiționat de unele reguli de protecție ale intereselor Egiptului în contractele de licențe tehnologice stabilite prin Codul Comercial. Aceste cereri, inter alia, solicită încheierea de contracte pentru transfer de tehnologie în conformitate cu legea egipteană.

Transferul de tehnologie (licențe de fabricație) este reglementat de Legea investițiilor. Transferul de tehnologie nu presupune efectuarea de investiții străine în Egipt, reglementările prevăd însă obținerea aprobării prealabile a Organizației Generale pentru Industrializare din subordinea Ministerului Comerțului Exterior și Industriei. Aprobarea nu este necesară în cazul vânzării mărcilor de fabrică și de know-how. Reglementările egiptene prevăd impozite pe veniturile obținute din vânzarea licențelor de fabricație (royalty payments).

În relațiile cu România impozitul pe veniturile din vânzarea de licențe în Egipt este de 10%, reglementat prin Convenția pentru evitarea dublei impuneri încheiată între Guvernul României și Guvernul R.A.Egipt.

Fabricarea de produse pe bază de licență și nume de marcă este larg răspândită în Egipt, în principal, la confecții, produse de consum, aparate electrocasnice, servicii, autoturisme, produse industriale etc.

Autoritățile egiptene au elaborat și adoptat, în 2004, o nouă lege pentru protecția dreptului de proprietate intelectuală, iar în 2006 a fost semnat cu Banca Mondială - „Acordul privind protecția proprietății intelectuale”.

4.10. Zone economice libere

În Egipt există două tipuri de zone libere: cele publice și, respectiv, cele private. Dintre zonele libere publice sunt funcționale 10 zone libere reglementate de Legea Investițiilor: Cairo (Nasr City), Alexandria, Port Said, Suez, Ismailia, Damietta, Safaga, Sohag, Shebeen El Kome și Qeft. În zonele libere se pot efectua următoarele operațiuni: depozitare, asamblare, reambalare, producție pentru export și servicii pentru firmele din zonele libere. Conform legii zonele libere pot fi: publice și private. Zonele libere publice (de stat) sunt înființate în

locuri stabilite de GAFL. Astfel de zone se găsesc în Alexandria, Port Said și Cairo. Zonele libere private se stabilesc în exclusivitate pentru anumite proiecte sau firme. Tipurile de activități permise în zonele libere sunt: amestecarea, mestecarea, reambalare, producție, asamblare, procesare și reparare. Mașinile, echipamentele și materialele necesare companiilor stabilite în zonele libere sunt exceptate de la plata taxelor vamale. Reglementările privind forța de muncă nu se aplică în zonele libere.

În luna iulie 2006, au fost aprobate alte noi proiecte pentru funcționarea de zone libere la Port Said, în special în domeniul fabricilor de confecții destinate exportului, în Alexandria pentru construcția unei fabrici de ciment și un combinat siderurgic, în Badr City pentru produse din pielărie, în Borg Al Arab City pentru textile și confecții și în Damietta pentru mobilă și prelucrarea lemnului. De asemenea, în Alexandria a fost aprobată funcționarea a 6 societăți de investiții care acționează în domeniul industriei, produselor petroliere, aluminiului, petrochimiei etc.

Proiectele din zone libere sunt supuse plății unei taxe de 1 % din totalul valorii produselor, bunurilor care intră în zona liberă pentru depozitare și 1% la valoarea bunurilor, produselor care părăsesc zona liberă după producerea sau asamblarea lor. Proiectele care nu au intrări sau ieșiri de bunuri din zona liberă, plătesc o taxă de 1% la total venituri confirmate prin audit.

Stimulente acordate firmelor în zonele libere:

- ✓ exceptarea de la plata taxelor vamale a tuturor echipamentelor necesare, inclusiv pentru transport, cu excepția mijloacelor de transport pentru pasageri;
- ✓ proiectele și dividendele obținute în aceste zone libere nu pot reprezenta obiectul legilor privind taxe sau impozite care sunt în vigoare în Egipt, pe perioada proiectului respectiv;
- ✓ exceptarea de la plata taxelor vamale a serviciilor și bunurilor achiziționate de pe piața locală în cazul exportării acestora pe piața internă.

Garanții:

- ✓ obiectivele respective nu pot fi naționalizate sau confiscate;
- ✓ fondurile destinate acestor proiecte nu pot fi reținute, blocate sau confiscate;
- ✓ nu există posibilitatea exproprierii cu excepția cazurilor de interes public pe baza compensării la valoarea reală de piață la timpul respectiv.

Alte prevederi ale Legii Zonelor Economice (zonele libere):

- ✓ fiecare zonă economică are un anumit sistem de taxe vamale și taxe administrative, stabilit de board-ul de directori ai zonei libere respective, cu aprobarea Ministrului finanțelor;
- ✓ taxa pe venituri în zonele libere este de 10% pe veniturile nete, cu excepția veniturilor din salarii ale celor care lucrează în cadrul acestora, care este de 5%;

- ✓ profiturile derivate din împrumuturi acordate companiilor din zonele libere sunt scutite de toate taxele, directe și indirecte;
- ✓ mașinile, materiile prime, piesele de schimb, componentele necesare desfășurării activităților în zonele libere pot fi importate fără autorizații, iar produsele obținute pot fi exportate de asemenea, fără autorizații. Doar componentele din import ale produselor obținute în zonele libere sunt supuse la plata taxelor vamale și a celorlalte taxe, directe și indirecte, la intrarea produselor pe piața egipteană;
- ✓ companiile din zonele libere pot decide asupra prețurilor produselor și serviciilor fără intervenția guvernului.

Detalii în legătură cu organizarea și funcționarea zonelor libere în Egipt pot fi obținute accesând site-ul web: <http://www.miic.gov.eg/English/Investment/Pages/freeZones.aspx>

5. Programe destinate mediului de afaceri

-

6. Relațiile economice româno-egiptene

Relațiile economice româno-egiptene sunt reglementate, în principal, prin documente bilaterale semnate la nivel guvernamental.

În perioada 1992-2010 au mai fost încheiate acorduri sau înțelegeri de cooperare și/sau colaborare între ministere economice, precum și la nivelul unor organizații neguvernamentale și asociații ale oamenilor de afaceri.

Ținând cont de actuala situație a României, după aderarea la Uniunea Europeană începând cu 1 ianuarie 2007, când țara noastră a devenit parte la Acordul de asociere UE - R.A. Egipt, problematica schimburilor comerciale bilaterale face obiectul cadrului juridic existent între UE și EGIPT. În consecință, Acordul Comercial între Guvernul României și Guvernul R.A. Egipt (semnat la Cairo la 20 mai 1995) și-a încetat valabilitatea odată cu aderarea României la UE iar relațiile comerciale bilaterale se desfasoara în baza Acordului de Asociere încheiat de UE cu R.A. Egipt.

În domeniul cooperării economice, cadrul juridic bilateral este asigurat, în prezent, de Acordul de cooperare economică, tehnică și științifică între Guvernul României și Guvernul R.A. Egipt, semnat la Cairo, la 21 februarie 2007 (armonizat cu standardele UE).

În anul 2018, schimburile comerciale totale ale României cu R. A. Egipt au fost de 918,10 milioane USD, înregistrând o creștere de 45,23% față de anul 2017, când valoarea totală a schimburilor a fost de 631,80 milioane USD.

Exporturile românești în Egipt în anul 2018 au fost de 796,95 milioane USD, cu o creștere de 58,21% față de anul 2017 (503,73 milioane USD).

Importurile României din Egipt în anul 2018 au fost în valoare de 121,15 milioane USD, cu o scădere de 5,56% față de anul 2017.

În primele 7 luni ale anului 2019 schimburile comerciale totale pe relația cu R. A. Egipt au fost de 509,28 milioane USD, înregistrând o scădere de 7,07% față de aceeași perioadă a anului 2018, când valoarea totală a schimburilor a fost de 548,03 milioane USD.

Exporturile românești în Egipt, în primele 7 luni ale anului 2019, au fost de 438,40 milioane USD cu o scădere de 8,06% față de aceeași perioadă a anului 2018 (476,84 milioane USD). Astfel, după primele șapte luni ale anului 2019 Egiptul continuă să se afle:

- ✓ Pe primul loc ca destinație a exporturilor în Africa și Orientul Mijlociu, reprezentând 16,14% din totalul exporturilor către aceste zone (2,72 miliarde USD, cu o scădere de 7,08% față de aceeași perioadă a anului trecut);
- ✓ Pe locul 7 în topul țărilor de destinație a exporturilor, exceptând țările din UE și imediat după Serbia (617,06 milioane USD), China (481,61 milioane USD), Federația Rusă (679,21 milioane USD), Moldova (792,57 milioane USD), SUA (906,54 milioane USD) și Turcia (1,41 miliarde USD);
- ✓ Pe locul 2 în topul țărilor privind excedentul balanței comerciale, exceptând țările din UE, cu o valoare de 367,51 milioane USD și cu o scădere de 38,14 milioane USD față de aceeași perioadă a anului 2018.

Importurile pe relația Egipt, în primele șapte luni ale anului 2019, au fost în valoare de 70,88 milioane USD, cu o scădere de 0,42% față de aceeași perioadă a anului 2018.

Structura schimburilor comerciale în primele șapte luni ale anului 2019 a fost următoarea:

- ✓ Export: produse ale regnului vegetal (227,96 milioane USD); produse minerale (97,65 milioane USD); lemn, cărbune de lemn și articole de lemn (29,58 milioane USD); materiale plastice și cauciuc (5,36 milioane USD); hârtie și carton, articole din pastă de celuloză (1,27 milioane USD); metale comune și articole din metale comune (29,67 milioane USD); mașini, aparate și materiale electrice și părți ale acestora (16,15 milioane USD); reactori nucleari, boilere, mașini și dispozitive mecanice (5,58 milioane USD); automobile, tractoare, biciclete, alte vehicule, accesorii (20,24 milioane USD); produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe (1,26 milioane USD);
- ✓ Import: produse ale regnului vegetal (21,61 milioane USD); produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe (8,03 milioane USD); produse alimentare (3,94 milioane USD); materiale plastice și cauciuc (18,61 milioane USD); materiale textile și articole din acest material (6,06 milioane USD); articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, produse ceramice, sticlă și articole din sticlă (9,33 milioane USD); metale comune și articole din metale comune (3,55 milioane USD); produse minerale (1,13 milioane USD).

7. Târguri și expoziții internaționale importante organizate în R. A. Egipt

Lista târgurilor și expozițiilor internaționale organizate în Egipt în perioada 2018 - 2019 poate fi accesată la adresa web: www.biztradeshows.com/egypt/ și www.eventseye.com/fairs/cy1_trade-shows-cairo.html#ap200 .

Notă: În Egipt există numeroase firme distribuitor, broker și agent, cea mai mare parte dintre acestea fac "comerț general", câteva firme fiind specializate în anumite afaceri (ex. cherestea, materiale de construcții, produse conservate, carne proaspătă și congelată etc.), iar un număr limitat dintre acestea sunt strict specializate în comercializarea unor produse livrate de firme străine.

Vânzare directă. Firmele străine pot să comercializeze direct produse pe piața Egiptului cu condiția obținerii, în prealabil, a autorizării de vânzare directă. De regulă, vânzări directe fac firmele care desfășoară activități de producție sau de asamblare a unor produse pe piața locală. Un număr limitat de firme utilizează depozitele din zonele libere pentru depozitare de bunuri și vânzarea acestora prin angajați proprii direct la domiciliul clienților (ex. aspiratoare, articole mărunte de birou și diverse obiecte de uz personal).

Vânzare prin agenți. Potrivit reglementărilor egiptene, firmele străine pot participa la licitațiile organizate de sectorul public (cu excepția licitațiilor organizate de armată), prin agenți locali, înregistrați, în prealabil, la Ministerul Comerțului și Industriei. Participarea firmelor străine la licitațiile organizate în sectorul petrolier este permisă după înregistrarea, în prealabil, la Corporația Generală Egipteană a Petrolului (Egyptian General Petroleum Corporation). Caietele de sarcini se cumpără numai de agenții comerciali locali. În Egipt sunt agenți specializați pentru participarea la licitații publice, unii din aceștia sunt foști funcționari publici. Cele mai frecvente cazuri de acest gen se întâlnesc la agenții care vând la armată, securitate și la poliție. De regulă, aceștia nu au birou și nici personal angajat, dar în multe cazuri sunt eficienți. Cele mai multe firme străine angajează firme egiptene pentru distribuirea produselor pe piață, en-gros și pentru vânzarea cu amănuntul. În acest caz, firmele străine, de regulă, asigură pregătirea personalului în Egipt sau în străinătate, trimit personal străin specializat, pe termen scurt, pentru formarea personalului local, controlează direct și frecvent rețeaua de distribuție și coordonează personalul local. Cu toate că activitatea de marketing este nouă pentru multe firme egiptene, există firme specializate, în creștere ca număr, care cunosc bine tehnica comercializării produselor. Agenții locali sunt opționali în cazul vânzărilor către sectorul privat. În orașul Cairo, principalul centru economic, este foarte dificil să găsești cine și ce oferă spre vânzare, respectiv agentul, distribuitorul sau brokerul unui produs. Târgurile și expozițiile specializate oferă cadrul cel mai adecvat pentru identificarea ofertanților de diferite produse.

8. Instituții și organizații economice în R. A. Egipt - date de contact

Ministerul Comerțului Exterior și Industriei	www.mti.gov.eg
Ministerul Investițiilor și Cooperării Internaționale	www.miic.gov.eg
	www.mop.gov.eg
	www.investment.gov.eg/MOI_Portal
General Authority for Investment and Free Zone	www.gafi.gov.eg/docs/profile.htm
Egypt International Trade Point	www.tpegypt.gov.eg
Egyptian Export Promotion Center	www.fei.org.eg
Central Authority for Statistics and Mobilization	www.capmas.gov.eg
Social Fund for Development	www.sfdegypt.org
Central Bank of Egypt	www.cbe.org.eg
Egyptian Export Association	www.expolink.org
Egyptian Businessmen's Association	www.eba.org.eg
Alexandria Business Association	www.aba.org.eg
Cairo Chamber of Commerce	www.cairochamber.org.eg

Alexandria Chamber of Commerce	www.alexchamber.com
Federation of Egyptian Industries	www.fei.org.eg
Egyptian Capital Markets Stocks	www.egyptianstocks.com
Egyptian State Information Service	www.sis.gov.eg
Information and Decision Support Center	www.idsc.gov.eg

9. Evenimente economice importante organizate în Egipt

Informații privind evenimentele economice importante organizate în Egipt pot fi accesate pe site-ul web: <https://www.allconferencealert.com/egypt.html>

10. Alte informații utile

- ✓ Informațiile privind modul de obținere a vizelor de intrare în România pentru partenerii dvs. de afaceri egipteni poate fi accesat pe web-site-ul: www.cairo.mae.ro;
- ✓ **Practici în derularea afacerilor** - *Cum se folosesc agenții comerciali? Cum se alege un partener?* Legislația egipteană privind contractul de agent comercial este dintre cele mai liberale din zona Orientului Mijlociu. Legea nu impune desemnarea de agenți exclusivi, permite anularea contractului de agent, fără plată de compensații și nu prevede o perioadă minimă pentru notificarea anulării contractului. De asemenea, în Lege nu se prevede obligația agentului de a autoriza importul produselor străine în Egipt și de a efectua direct importul (importatorii trebuie să obțină autorizare separată). Agenții comerciali au obligația să se înregistreze la Ministerul Comerțului și Industriei, Registrul pentru comerț exterior. De asemenea, legea este neutră în ce privește procedurile de reglementare a disputelor, lăsând părțile să decidă, de preferat în scris, asupra timpului de desemnare a agentului și asupra nivelului comisionului de agent. Cu toate că legislația nu impune încheierea de contracte de agent comercial exclusiv, în practică, marea majoritate a firmelor egiptene speră să devină agent exclusiv. Majoritatea firmelor străine desemnează un agent comercial, unele desemnează doi sau mai mulți agenți comerciali împărțiți, de regulă, pe sectoare (un agent pentru sectorul public, specializat în licitații și un agent pentru sectorul privat) sau pe zone comerciale (în localități diferite Cairo, Alexandria). La rândul lor agenții comerciali locali pot angaja subangajați locali în orașe mai mici. Firmele de desfacere cu amănuntul au tendința de a importa direct de la furnizorii externi, decât de la agenții locali, considerând că prin eliminarea cheltuielilor de intermediere pot obține un profit mai bun. În acest caz, firmele străine, care au desemnat agenți pe piață, în scopul menținerii prețului, trebuie să recomande firmelor menționate mai sus să contacteze agentul local. Firmele străine desemnează agenții locali după efectuarea unor investigații privind specializarea și relațiile agenților potențiali. Alegerea agentului potrivit pentru piața Egiptului este atributul și decizia furnizorului extern.
- ✓ **Comisionul de agent** este, de regulă, proporțional cu volumul vânzărilor, respectiv de 5% (pentru comisionul standard), însă nivelul poate fluctua de la 1% la vânzări de valoare

mare până la 10% în cazuri speciale. Nivelul comisionului se declară obligatoriu în cazul participărilor la licitații publice, cu precizarea că organizatorul licitației își rezervă dreptul să solicite diminuarea nivelului comisionului în cazul în care acesta este nejustificat de mare. Nivelul comisionului se notează în Registrul Comerțului Exterior, pe baza contractului semnat și prezentat de partenerul egiptean.

✓ **Reglementări privind agenții comerciale și importatorii** - Agenții comerciale și importatorii trebuie să fie de naționalitate egipteană. În cazul firmelor agent, președintele și toți membrii consiliului de administrație trebuie să fie egipteni și proprietate egipteană 100%. Agenții trebuie să fie rezidenți în Egipt în ultimii cinci ani, să fie certificați de o cameră de comerț locală sau de asociații profesionale, să nu fie lucrător în sectorul public sau membru în Parlament (Adunarea Poporului) sau rudă apropiată al unui director general (sau personal cu funcții superioare) din sectorul public sau membru al Parlamentului. Firmele din sectorul public pot îndeplini funcția de agent, ca și firmele private sau persoane individuale. Firmele distribuitor cu participare străină la capital, pot să îndeplinească activități de vânzare cu amănuntul, inclusiv a bunurilor din import, în următoarele condiții:

- Societățile în nume colectiv și societățile în comandita. În cazul acestui tip de firme poate să existe un partener străin, dar partenerul egiptean trebuie să dețină cel puțin 51% din capital și directorul general sau președintele firmei trebuie să fie de naționalitate egipteană. În acest caz, distribuitorul nu poate să fie importator și nici agent comercial, decât dacă firma este 100% proprietate egipteană și are conducere egipteană.
- În cazul societăților cu răspundere limitată, nu există limită privind cota de participare a investitorului străin, obligatoriu fiind ca cel puțin un director să fie egiptean; pot fi cel puțin doi parteneri și capitalul firmei trebuie să nu fie mai mic de 50.000 LE (cca.8.300 dolari SUA). Firma de acest tip nu poate să fie importator și nici agent comercial.
- Societățile pe acțiuni. Reglementările prevăd ca cel puțin 49% din acțiuni să fie oferite, la formare, părții egiptene. Asociații străini în final, pot să dețină până la 100% din acțiuni, în condițiile în care majoritatea membrilor consiliului de administrație sunt egipteni și capitalul social nu este mai mic de 250.000 LE și există cel puțin trei acționari. Companiile de acest tip nu pot fi distribuitor și nici agent comercial, decât dacă proprietatea și conducerea este egipteană.

De regulă, asociații străini din firmele de tipul celor de mai sus permit partenerilor egipteni să înființeze firme separate, care pot îndeplini funcția de distribuitor sau agent.

✓ **Desfășurarea întâlnirilor** - Prima întâlnire cu un om de afaceri egiptean este formală. Se începe cu o cafea sau ceai și o discuție ușoară, chiar și atunci când timpul alocat este limitat. În cele din urmă tema discuției va fi abordată natural, de la sine. Dacă nu există restricții temporale, discuția se poate prelungi, adesea în conversații sociale. Tema principală (de afaceri) trebuie explicată principial, eventual cu sprijinul unui intermediar local care înțelege bine limba partenerului străin. Nu fiți surprinși dacă în cursul discuției tonul este crescut, este un lucru comun în Egipt. La încheierea întâlnirii de afaceri este recomandat a se face o recapitulare și a se stabili punctele cheie. Discuțiile între experții

celor două părți nu sunt suficiente. Programele de întâlniri, persoanele implicate și responsabilitățile trebuie clar stabilite. Cu alte cuvinte trebuie legat progresul acțiunii de persoane, locuri și momente temporale. Altfel, nu este exclus ca odată încheiată discuția, afacerea abordată să fie trecută cu vederea. Pentru finalizarea, într-un sens sau altul a întâlnirilor anterioare, se impune ca partenerul străin să fie primul care să-și respecte obligațiile asumate dar, în același timp, să reamintească, în termeni protocolari, partenerului egiptean despre obligațiile sale, convenite de comun acord., avertizându-l despre lipsa de rezultate concrete a tratativelor. **Discuțiile și negocierile cu partenerii egipteni întâlniți pentru prima dată trebuie tratate cu multă circumspecție.**

✓ **Negocierile** - Este de preferat ca partenerul străin să nu se implice în discuții despre politică și religie. Este bine ca oamenii de afaceri să evite întrebări despre familia partenerului și în special despre partea feminină - ar putea fi interpretat ca o atenție suspectă - chiar și în cazul unui om de afaceri cunoscut de mai multă vreme. Întrebarea suficientă este dacă familia este bine.

✓ **Aspectul exterior** - Egiptenii apreciază vârsta, aspectul îngrijit și îmbrăcămintea adecvată. Este recomandabil a se purta cravată și, dacă este nevoie, costum.

✓ **Maniere** - Se recomandă reținerea de a face gesturi din corp și mâini care sunt nepoliticoase. Privirea directă în ochi inspiră încredere dacă partenerul este barbat. În cazul femeilor este bine să se manifeste reținere. Niciodată nu se va îmbrățișa o femeie de afaceri. Ca regulă generală când se derulează afaceri cu o femeie, se va evita orice sugestie de intimitate.

✓ **Titluri** - Este recomandată adresarea cu titlul exact către un oficial guvernamental. Prin tradiție, poziția lor impune un anumit grad de formalism. Nu se recomandă nici exagerarea care poate induce sentimentul de insultă.

✓ **Cadourile** - A da mici cadouri oamenilor de afaceri egipteni este un vechi și apreciat obicei local. Acesta nu trebuie să fie scump și nici să fie stânjenitor. Cel mai bine este să aibă o semnificație, fie legată de firmă sau de țara de origine.

✓ **Cărțile de vizită** - După primele amabilități, se recomandă schimbul cărților de vizită. Dacă nu vi se oferă una, trebuie cerută în mod explicit. Este posibil ca partenerul, mai ales dacă nu se află la biroul propriu, să nu aibă. În acest caz este recomandabil de solicitat să scrie datele, deoarece promisiunea lui că o va trimite cu prima ocazie s-ar putea să nu se realizeze. După primirea cărții de vizită, este recomandabil a o examina și eventual a citi numele în vederea unei clarificări simple. Este posibil ca anumiți oameni de afaceri să aibă două cărți de vizită diferite.

✓ **Stimulente** - În ciuda faptului că în tradiția orientală baccisul sau alte forme de stimulente sunt des întâlnite, în relațiile cu partenerii locali de afaceri, nu se recomandă practicarea unor asemenea modalități de stimulare. Este indicat ca interesul partenerilor să rezulte din profitul/comisionul convenit în urma unei afaceri reușite.

✓ **Adresarea** - Dacă urmează să derulați afaceri în mod curent cu această țară este bine să învățați câteva expresii curente în limba arabă. Veți fi mult mai apreciat și servit cu promptitudine. Oamenii de afaceri egipteni vorbesc cu predilecție limba engleză și uneori limba franceză.

✓ **Răbdarea** - Dacă v-ați propus să derulați afaceri cu oameni de afaceri din Egipt, trebuie să învățați să aveți **multă** răbdare. Este bine ca dvs. să respectați orele de întâlnire, dar nu vă așteptați ca și partenerul să fie punctual. Este posibil ca alte activități să fi intervenit și o modificare de program să-l fi reținut. Nu vă enervați. Localnicii se mișcă în propriul ritm care nu are legătură cu ritmul dvs. Obișnuiți-vă cu ideea că „5 minute” pot însemna o jumătate de oră sau mai mult.

✓ **Limitări religioase** - Musulmanii devotați nu beau alcool, deși cei mai mulți nu au obiecții când partenerii beau cantități limitate. Dacă nu sunteți sigur, întrebați. Este preferabil să nu manifestați excese de personalitate solicitând alcool în localurile unde nu se bea sau solicitând carne de porc când vă aflați la masa invitat de un partener practicant.

✓ **Bacsis** - Conform obiceiului oriental, se oferă la hotel, în parcuri, unui prestator de servicii, la restaurant, practic oriunde, dar niciodată unui om de afaceri. La restaurant, bacsisul uzual este de 5-10% din valoarea notei de plată.

✓ **Femeia ca om de afaceri** - În Egipt, femeile se bucură, din punct de vedere legal, de egalitate în drepturi cu bărbații. Cu toate acestea, femeia străină nu trebuie să atragă atenția, să nu exagereze în comportament și să poarte îmbrăcăminte adecvată, neprovocatoare. În general, regula conform căreia femeia este în siguranță în Egipt nu mai este absolută, iar dacă apar probleme, nu este cert dacă cel mai apropiat polițist sau primul magazin pot fi de folos. Deși este puțin probabil ca o femeie străină să fie acostată, câteva măsuri preventive sunt necesare: nu umblați singură în zone izolate și nu acceptați invitații ale unor persoane străine. Dacă în momentele de relaxare vă aflați la mare, nu pe orice plajă vă puteți expune în costum de baie.

✓ **Orarul de afaceri** - Întâlnirile de afaceri se stabilesc de regula în intervalul 10.00 - 14.00 de duminică până joi. Seara poate fi stabilită o întâlnire de discuții la restaurant. Trebuie reținut că vinerea este zi complet nelucrătoare, joia și sâmbăta sunt zile în care instituțiile și firmele lucrează selectiv, iar creștinii copti nu lucrează duminică. Instituțiile publice lucrează teoretic în intervalul 8.00 - 15.00, dar în practică intervalul de lucru este 9.00-14.00, cu excepția celor cu funcții de conducere.

✓ **Reguli vamale pe aeroport** - Vizitatorii pot introduce în țară fără plata taxelor vamale 250 grame tutun sau 50 țigarete, un litru alcool și efecte personale. Animalele trebuie să aibă certificat veterinar care să ateste starea bună de sănătate și vaccinările antirabice. Magazine duty free sunt disponibile atât la sosire cât și plecare. Persoanelor ce călătoresc cu aparatură electronică scumpă (cameră video, aparate foto profesionale etc) trebuie să o declare la intrarea în Egipt și li se poate trece în pasaport pentru a nu fi vândute pe plan local. Materialele cu conotații sexuale explicite sunt interzise și se vor confisca.

✓ **Ce se poate aduce în țară** - Nu sunt restricții majore la intrarea prin aeroport, atâta timp cât bunurile personale sunt în limite rezonabile. Călătorul în Egipt trebuie să aibă asupra sa pălărie de soare (opțional ochelari de soare), să aibă în permanență o sticlă cu apă, eventual medicamente de primă folosință sau dacă suferă de boli cronice medicamentele prescrise. Este bine să vă îmbrăcați cu haine din bumbac vara. Nu vă expuneți capul și gâtul prea mult în soare, chiar și iarna.

✓ **Extinderea șederii** - Viza obținută la oficiul consular egiptean din țară are valabilitatea înscrisă explicit în pașaport și este cunoscută de la bun început. În cazul în care viza de intrare în Egipt se obține pe aeroportul de destinație sub forma unui colant, valabilitatea acesteia este de 30 de zile. Vizitatorii care stau mai mult, trebuie să solicite prelungirea valabilității vizei pentru o perioadă specificată. Alternativ, la plecare trebuie să suporte o amendă.

✓ **Plecarea din Cairo** - Călătorii pot pleca cu produse egiptene (bijuterii, covoare, dacă există confiema MAE local, picturi sau alte obiecte cu o vechime mai mică de 100 ani) cu excepția antichităților (adevărate) egiptene sau islamice care sunt considerate bunuri de patrimoniu.

✓ **Sărbători publice oficiale - 2020**

- 7 ianuarie - Crăciunul Coptic
- 25 ianuarie - Aniversarea revoluției din 2011
- 19 aprilie - Paștele Coptic
- 25 aprilie - Ziua Eliberării Sinaiului
- 1 mai - Ziua Muncii
- 23 - 26 mai - Sărbătoarea sfârșitului de Ramadan (Eid El Fitr) - datele pot varia
- 23 iulie - Ziua Revoluției (zi națională)
- 30 iulie - 03 august - Eid El Adha (Sărbătoarea sacrificiului) - datele pot varia
- 11 septembrie - Anul Nou Islamic (Muharram)
- 6 octombrie - Ziua Forțelor Armate
- 1 decembrie - Ziua de naștere a Profetului Mohammed

11. Biroul de Promovare Comercial-Economică și Ambasada României în R. A. Egipt - date de contact

În vederea acordării unui sprijin eficient operatorilor economici români care sunt interesați să inițieze și să dezvolte relații comerciale pe piața Egiptului, pot contacta Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat - Departamentul de Comerț Exterior, precum și Biroul de Promovare Comercial-Economică Cairo.

AMBASADA ROMÂNIEI

Adresa: 6 Kamel Mohamed St. Zamalek, Cairo

Tel: +2 02 27 36 01 07

Fax: +2 02 27 36 08 51

Sectia consulara: +2 02 27 35 53 26

E-mail: cairo@mae.ro

BIROUL DE PROMOVARE COMERCIAL-ECONOMICĂ CAIRO

Adresa: 9 Talaat Harb St., Down Town, Cairo

Tel: +2 010 23 73 11 55

Fax: +2 02 27 36 08 51

E-mail: bcecairo2@gmail.com